

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Mark van Stappershoef
<i>Onderwerp</i>	Formatie 2023 en formatieplan 2024
<i>Datum</i>	18 juli 2023

Kennisnemen van

- Wijzigingen in de vastgestelde formatie voor 2024.
- De wijze waarop we invulling geven aan het herstel van de balans in de formatie 2023;

Inleiding

Tijdens de raadsinformatie-avond over formatie op 23 mei jl. hebt u kennis kunnen nemen van de diverse aspecten van personele capaciteit. Tijdens die avond lichtten wij u toe dat het vaststellen van de beleids- en financiële kaders van de begroting de rol is van de raad. En ook dat de wijze waarop het college daaraan uitvoering geeft, de verantwoordelijkheid is van het college. Jaarlijks stemt het college daarom de formatie af op het voorzienbare werk waaraan uitvoering moet worden gegeven. Dat doet het door het formatieplan vast te stellen.

We informeerden u toen ook dat we voor de middelen die samenhangen met formatie niet meer met een apart voorstel naar uw raad komen. Omdat we eerder toezegden voor ‘de tweede tranche’ nog wel ‘bij u terug te komen’, maken we daarbij nog één keer een uitzondering voor de middelen die nodig zijn voor de ‘inhaalslag’ op formatie n.a.v. het formatieplan 2023. Voor het overige hanteren we vanaf begrotingsjaar 2024 een nieuwe systematiek die aansluit bij de rol van raad en college. Deze systematiek is beschreven in de uitgangspunten voor de begroting die u op 20 juni jl. vaststelde. Dat betekent dat we, naast doelen en resultaten, ook de benodigde middelen voor vastgestelde en benodigde formatie in de begroting opnemen.

Met de Perspectiefnota 2024 richten we de blik op volgend jaar. Daarin voorzien we (een aantal) nieuwe ambities en opgaven die aanpassing van de beleids- en financiële kaders voor de begroting vragen. Zo vindt u in de Perspectiefnota de verhoogde taakstelling op inburgering, de impuls op de energietransitie en de aanpak voor ondermijning terug. Maatschappelijke effecten waaraan wij invulling willen/moeten geven, maar die geld kosten om het te kunnen uitvoeren. Het college heeft de hoeveelheid benodigd personeel afgestemd op deze ontwikkelingen. Dat is verwerkt in het formatieplan 2024 dat we op 18 juli jl. vaststelden. De financiële consequenties daarvan verwerken we volgens de nieuwe systematiek.

Met deze RIB informeren we u over de belangrijkste wijzigingen in de vastgestelde formatie. Ook laten we u weten hoe we dit jaar nog invulling geven aan eerder vastgestelde formatie.

Informatie*Met het formatieplan 2023 herstelden we de balans tussen werk en daarvoor benodigd personeel*

Met het formatieplan 2023 maakten we een inhaalslag; we zorgden ervoor dat personele capaciteit en structureel werk weer met elkaar in evenwicht kwamen. Daarin was een disbalans ontstaan doordat we in voorgaande jaren met bezuinigingsopgaven én bevrozing van ons personeelsbestand te maken kregen, terwijl intussen taken, ambities en opgaven toenamen. Het evenwicht herstelden we door een (uitzonderlijke) structurele toevoeging van 23,47 fte extra benodigd personeel aan het formatieplan 2023.

Kanttekening daarbij is dat we daarin ook bijv. trainees meenamen als ‘benodigd personeel’. Dat is niet correct. Om die reden pasten we dit aan in het nieuwe formatieplan, waardoor het oorspronkelijke, voor balansherstel benodigde budget, per direct en structureel lager wordt¹ door de definitie van ‘formatie’ strikter te hanteren.

Blijvend niet invullen van benodigd personeel is onwenselijk en onverantwoord

Omdat voor deze extra formatie in de begroting 2023 niet voldoende middelen werden opgenomen, konden we niet alle nieuwe functies invullen. Het gevolg was dat werk bleef liggen en de werkdruk nog (te) hoog is. Uit oogpunt van continuïteit van de bedrijfsvoering, de wettelijke verplichtingen die wij hebben en goed werkgeverschap vinden wij het onwenselijk en niet langer verantwoord om formatieplaatsen niet in te vullen. Daarom starten we voor een aantal functies de werving onmiddellijk na het zomerreces, zodat we deze nog dit jaar kunnen invullen.

Nieuwe beleidsontwikkelingen voor 2024: extra werk = extra personeel

In de Perspectiefnota maakten we melding van een aantal ontwikkelingen waardoor extra taken op ons afkomen vanuit het Rijk. Het betreft extra werk dat niet is op te vangen binnen de bestaande formatie. Het structurele karakter van het werk maakt dat externe inhuur een duurder en daarmee onaantrekkelijk alternatief is. Daarom hebben wij voor deze taken 4,65 fte extra benodigd personeel opgenomen in het formatieplan 2024. Daarmee realiseren we de maatschappelijke effecten op het gebied van inburgering, complexere casuïstiek, de energietransitie en het bestrijden van ondermijning (BiBoB).

Wijziging in de begrotingssystematiek, passend bij ieders rol

Voorheen legden we (individuele) formatievoorstellen voor aan de raad. Die systematiek paste niet bij de zuivere rol van raad en college. Bovendien vormt het een risico voor het behouden van de balans tussen werk en personeel. Vanaf 2024 werken we daarom met een nieuwe systematiek, zoals toegelicht tijdens de raadsinformatie-avond. Daarbij bepaalt de raad de kaders, en bepaalt het college de wijze waarop het daaraan uitvoering geeft. Voor het onderdeel ‘formatie’ doet het dat jaarlijks en planmatig met het formatieplan.

Directe invloed van de raad op het herstel van de balans tussen werk en formatie

Vanwege de actuele, politieke situatie en de behoefte om volledige transparant te zijn heeft het onze voorkeur om de middelen voor de ‘inhaalslag’ op formatie nog één keer volgens de oude systematiek aan u voor te leggen, ondanks dat dat niet past bij de zuivere rol. Dit betreft het structureel maken van de extra middelen voor formatie, inclusief de door het college eerder aangekondigde zogeheten ‘tweede tranche’. Dat betekent dat u bij de begrotingsbehandeling in positie bent om direct te besluiten over de structurele middelen die nodig zijn voor het herstel van de balans formatie-werk. Middelen voor formatie die samenhangen met extra taken in 2024 nemen we volgens de nieuwe systematiek in de begroting 2024 op.

¹ Zie tabel ‘Financiële consequenties’ onderdeel c.

Indirecte invloed raad op de omvang van de formatie

Indien u als raad invloed wilt uitoefenen op de omvang van de formatie kan dat vanaf 2024 indirect: door keuzes te maken welke doelen en resultaten u wilt intensiveren of neerwaarts wilt bijstellen; u past dan de beleidsmatige én daarbij behorende financiële kaders aan. Het college is vervolgens aan zet om de bij die kaders horende arbeidscapaciteit aan te passen en vast te stellen. Daarna kan het tot uitvoering overgaan.

Financiële consequenties

Op basis van bovenstaande wijzigen zijn de benodigde middelen om de toekomstige begrotingen te kunnen uitvoeren als volgt weer te geven.

Verloopstaat benodigde middelen voor vastgestelde formatie	Informatie bekend	2023	2024	2025	2026	2027
a. Formatiebehoefte o.b.v. plan 2023	sep-22	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000
b. Opgenomen middelen in de begroting 2023	nov-22	€ -750.000	€ -750.000	€ -	€ -	€ -
<i>Tekort aan formatieve middelen</i>		€ 750.000	€ 750.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000
c. Correctie door strikter hanteren definitie 'formatie'	mei-23	€ -473.500	€ -473.500	€ -473.500	€ -473.500	€ -473.500
d. Niet meer inzetbaar n.a.v. verstrijken 1e t/m 3e kwartaal 2023	jun-23	€ -206.500	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Beleidsvoornemens 'herstel balans formatie-werk'</i>						
<i>t.l.v. algemene dekkingsmiddelen</i>		€ 70.000	€ 276.500	€ 1.026.500	€ 1.026.500	€ 1.026.500
e. Formatie-uitbreiding i.r.t. beleidsvoornemens 2024	jun-23	€ -	€ 468.000	€ 468.000	€ 468.000	€ 468.000
f. Waarvan budgetneutraal/gedekt door specifieke uitkering	jun-23	€ -	€ -363.000	€ -363.000	€ -35.000	€ -35.000
<i>Nieuwe beleidsvoornemens 2024 t.l.v. algemene dekkingsmiddelen</i>			€ 105.000	€ 105.000	€ 433.000	€ 433.000
Totaal benodigde middelen voor formatiewijziging		€ 70.000	€ 381.500	€ 1.131.500	€ 1.459.500	€ 1.459.500

a. Financiële consequenties formatieplan 2023;

b. Bron: Begroting 2023

c. Trainees en OR-uren zijn geen 'formatie'. Het daarvoor benodigde bedrag corrigeren we op het formatieplan.

d. Vanwege beperking op middelen zijn keuzes gemaakt welk werk moest blijven liggen. Het tijdelijk niet invullen van die formatie levert ruim 2 ton incidenteel op.

e. Nieuwe beleidsvoornemens uit de Perspectiefnota vragen om aanpassing van de formatie 2024.

f. Deze is deels budgetneutraal en wordt deels (tijdelijk) gedekt door een specifieke uitkering. Het restant komt ten laste van de algemene dekkingsmiddelen.

De middelen voor formatie in 2023 kunnen binnen de begroting eenmalig worden gedekt uit incidentele vacatureruimte die ontstond doordat een aantal nieuwe functies pas later in het jaar werden ingevuld. In de begroting 2024 hanteren we eenmalig zowel de oude als de nieuwe systematiek:

- Voor de inhaalslag op formatie 2023 nemen we in de begroting een beleidsvoornemen voor 'herstel balans formatie-werk' op conform de geel gemarkeerde bedragen;
- Voor de reguliere formatie-uitbreiding 2024 die nodig is om aan nieuwe beleidsvoornemens in 2024 invulling te kunnen geven hanteren we de uitgangspunten voor de begroting.

U bent daardoor als raad zowel direct als indirect in positie om te besluiten over het herstel van de balans tussen werk en arbeidscapaciteit. Wij roepen u nadrukkelijk op om, indien u geen middelen beschikbaar stelt om de formatie naar boven bij te stellen, keuzes te maken om het werk naar beneden bij te stellen. Ook zo is balansherstel mogelijk. Ook door beleidskaders en -doelen aan te passen heeft de raad (indirect) invloed op de formatie-omvang. Het eerstkomende moment daarvoor is bij de begrotingsbehandeling.

Vervolg

Vanaf 2024 hanteren we, omwille van rolzuiverheid, uitsluitend nog de nieuwe systematiek voor het begroten van formatie.

Communicatie

-